

Samenvatting toespraken studiedag “Accountability en politie”

Auteur: Laurent Jansseune, stagiair CPS

1: Jelle Janssens

Over Transparency International

- Internationale, niet-gouvernementele organisatie ter promotie van integriteit en bestrijding van corruptie

Het NIS

- Doel: analyseren van de doeltreffendheid van instellingen van een land in het voorkomen en bestrijden van corruptie.
- Een goed functionerend NIS biedt een waarborg tegen corruptie

Onderzoek in België op vlak van verantwoording moeilijk vergelijkbaar met andere landen, geen exacte wetenschap

De Scores worden ook vooraf opgesteld: gebrekkig qua informatie

2: Marijn Verschelde

Autonomie is goed, maar niet zonder verantwoording

Het Comité P heeft het monopolie op het verantwoordingsstelsel.

Heeft eigenlijk enkel een passieve of negatieve rol, dit is niet in overeenstemming met de idee van de community oriented policing

3: Dominique Van Ryckegem:

politie heeft 3 rollen : beroepsgroep, dienstverlener, professioneel

- **Niet veranderen,**

Ook gemeenschapsgerichte politiezorg niet veranderen en politie op 2 niveaus

Wat wel veranderen?

Strategische scenario's

Visie 20-25: uitdagingen van de toekomst: emancipatie van burgers, grotere groep, kritischer naar de overheid

Groeiende internationalisering (immigratie, economisch: beurscrash)

- Lokaal voel je eerst de gevolgen

Technologisering

Niet enkel politie als veiligheidsactor, ook andere publieke en private actoren

Wat is er uit werkgroep gekomen?

Politie in verbinding (participatief)

Minder regels

“Huis van Vertrouwen”

Innovatief beleid

Duurzame technologie
Speler op de informatiemarkt
Internationaal gewaardeerde partner

Een cultuur van verantwoording:

5 vormen: intern, wettelijk, transparantie, financieel, democratisch (Patten)

➔ Link met 20-25?

Meer organisatiebeheersing, zaken meer opentrekken niet louter op het individuele niveau blijven.

Minder regels bij politie, meer bredere kaders, niet louter wet voor wet op zich

“We moeten naar een cultuur gaan van verantwoording”

4: Harry Everaerts, Ernst & Young (insituut bedrijfsrevisoren)

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

=CSR: Corporate responsibility and Sustainability

Duurzaamheid: Lange termijn en brede kijk nemen dan louter financieel perspectief (holistisch)

Bv. Hybride wagens

Ethiek wordt in vraag gesteld

Verantwoording moet in aandacht genomen worden en moet gedragen worden door de top van de organisatie, om geloofwaardig over te komen.

Balance: zowel zaken die men niet gerealiseerd heeft, en wel gerealiseerd heeft verantwoorden

->hierdoor neemt credibiliteit toe

rapportMaterialiteit: wat is belangrijk om te rapporteren?

Elementmaterialiteit: de data

5: Prof Jan Terpstra: Radboud Universiteit Nijmegen

➔ Publieke verantwoording in een pluriform politiebestedel

Verantwoording is een moeilijk complex veld

Toezicht en verantwoording in publieke ruimtes

Verantwoording:

- Pessimistische visie: toezicht handhaving opsporing zijn overgedragen aan andere partijen en die geven nauwelijks verantwoording
Is verantwoording zelfs nog mogelijk?
- Optimistische visie: verantwoording en toezicht beter niet door overheid, beter aan de markt, dan is verantwoording veel beter.

3 sectoren van non-police policing

1) Gemeentelijke BOA's

2) Weinig verantwoording op private beveiligingsbedrijven : "spookvergunningen"

Politie moet controle voeren op beveiligingsbedrijven

Politie en beveiligingsbedrijven zouden eigenlijk jarenlijks contact moeten hebben, maar dit gebeurt (in Nederland) toch te weinig.

Normaal jaarverslag van private beveiligingsbedrijven naar politie , maar is geschrapt.

3) In Nederlands veiligheidsbeleid veel belang aan burgerparticipatie bv. Buurtwachten

Die buurtwachten hebben verantwoording aan betrokken instanties (oversten)

En verantwoording aan wijkbewoners

Onderzoek toonde aan dat buurtwachten vaak geen besef hadden van verantwoording afleggen.

Conclusies:

Verschillen in verantwoording groot

Uitvoering regels en handhaving kan beter

Pleidooi voor integraal toezicht

6: Prof. Ponsaers

Afhandeling van klachten vanwege burgers inzake politieoptreden

Diagram van hoe een klacht behandeld wordt (te bekijken op presentatie)

Comité P eigenlijk nooit opgericht om individuele klachten op te lossen. Maar het onderzoekt hoe klachten behandeld w

Meestal komen klachten terecht bij korpsleiding, soms ook bij Comité P

Kunnen ook terecht komen bij AIG algemene inspectie.

De facto maakt korpsleiding eindverslag over aan klager.

Moeilijk schema, en moeilijk te begrijpen procedure + te veel instanties om klachten te behandelen

Probleem bij klachtenbehandeling door korpsleiding: sommige lijnverantwoordelijken staan te dicht bij hun personeel.

Veel klachten zijn uiteindelijk vragen naar verdere uitleg

Doordat er nergens gehoor aan gegeven wordt, escaleert de klacht.

Nieuw systeem van klachtenafhandeling?

Eigenlijk zou men in de 0^e lijn klachten moeten behandelen, via burgers, vrienden, burens, naasten, niet via professionele diensten.

-> zij kunnen dan doorverwijzen en algemene informatie verstrekken

1e lijn: front-office, aanspreekpunt

back-office klachtenbehandelaar, volgt behandeling op, maakt over aan klachttitularis

back-office klachttitularis: Maakt resultaten bekend van klachtenbehandeling

2e lijn: tweede lezing (bv. Comité P)

Enkel als klager vindt dat zijn klacht niet genoeg behandeld werd.

7: Gudrun Vande Walle

Over de federale ombudsman

Bevoegdheden?

- 1) Klachten van burgers onderzoeken
- 2) Werking van federale administraties onderzoeken
- 3) Aanbevelingen voorleggen
- 4) Verslag uitbrengen

Doel: Bijdragen aan een integere federale overheid

Stappen in meldprocedure:

Fase 0 informatiefase

Fase 1 vraag om voorafgaand advies

Fase 2 bevestiging van de melding na gunstig advies

Fase 3 rapportage

Beperkingen van de meldprocedure?

- klachtenbehandeling binnen de eigen organisatie is een moeilijke kwestie
- Federale ombudsman is een onafhankelijk college
- Bescherming: een kwetsbaar element
- Lekken naar de pers zijn niet te vermijden